Euzkadi

EGUN GOMUTAGARRI BAT

(P.tar A. aizkide on-onari, maitasunez ta itzalez opaltzen dautsat.)

Bagilla'ko arratsalde eder bat zan. Bazkal-ostian beti lez, erriko ikastolara juan nintzan; arratsalde atan, geure irakasleme maitia geixo zala-ta, aren ordez, neska gaste dotore samar bat irakasle egiten etorri yakun. Neskatilla arek, eskolara sartziaz batera, euzkotarren arerijo andija dan aberrijaren edesti ijeski bat eskuratu eustan; eta arpegi benaz, gogotsu ikasi negiala esanda, neure ondotik beingoan alde egin eban. Andik ordu lauren batera, barriro urreratu yatan; eta neure esku bijak bekokijan nebazala, itun aurkitu ninduban. Zer neban itandu eustanian, erantzun neutson, idazti arek neuretzat ona etzan zerbait bai-ebala... Ba, irakurtian, bijotza minberatuaz adimena illandu egiten eustala ta. Orduban, irakasle-ordiak bere arpegi asarria neugana zurenduaz agiraka gogor egiñaz, esan eustan.

—Gaur arrasteijan, agurmaritakuak ots egiñ arte eztozu eskolatik urtengo. Enparau neskatuak, beti lez, lauretan urtengo dabe... Zuk ez baña...

Itz onek entzutian, asko atsekabetu nintzan. Eta neure begijok berari zuzenduaz, zerbait esatera niñoian; baña neure miña agiñ artian estutuaz ene ban itzik atara. Beroan itzik ez egitia onena dala-ta. Ordua eldu zanian, neskatu guztijak irakasle ta guzti arrapalada baten kanpora urten eben. Neu bakarrik eskolan gelditu nintzan; eta negar asko egiñ ondoren, neure begijok lo artega batek itxi eustaran. Eta ames egin neban...

Irudimenez, Sagarbaltzeta'ko landa ederrera juan nintzan; eta "Bijotza'ren negarra" deritxon abesti itun-ituna abestzen niarduan bitartian, baso-lora txiki politak pillatzen nebazan. Berarizko gauza bakan-bakan batek, gozua-mingotzaz nastian izango eban lora txorta txukuna batu eragin eustan. Loratxu polit arek opalduteko norbaiten zain bedartzan jezarri nintzan.

Onetan, eskolako neskato-mutiko guztijak Sagarbaltzeta'ko landara etorri ziran; eta danak jolastzen asi ziran. ¡Izar, izar!, danak abo batez dear egiten eben, eta guztijak batera izar jako politan asi ziran. Neuri be, amairugarren izartzat juateko dei egiñ eustien; baña zale-zalia nintzan arren, eneban jolastu gura izan. Umien poza ta alaitasuna jolas txukun orretan, etzan txikija; izar nagosijak enparu izarrak sakabanatzen zituanian, bater-be.

Alako baten, goi-aldetik landia-ziar, norbait geuganantza etorrala oartu neban. Euzko asabaen jantzi ederraz apainduriko agure begiko bat zan; eta jolasian pozik eta alai ebiltzan umetxuen ondotik igarokeran "Euzko - udabarrija, zeru-irudija" esanda, oiñkada leunez, urreratu yatan. Agure maitegarrijaren arpegi gozaroan bere gogoaren txukuntasuna argiro agertzen zan. Gauza guztijetan, deun baten antz osua eban. Aberrijaren aldez gudaketa asko irebaziriko osaba bat zala, esan eustan; eta neure zanetan bere odola (euzko odol garbija) nebala esanaz, neure bekokijan bere mosu gozua ipini eban...

Eta, neure bijotzian bere atzamarragaz Gurutza deunaren ikurra eginda Jaungoikua ta Aberrija'ren maitasunian indartu egin ninduan. Maitasun bikoitz onek baña, neure bijotzian, une atan, zauri mingarri bat sortu eban... Orduan, landa eder aretan batu nituzan baso-lora txikijak, goroa-mingotzaz nastian eban txorta txukuna, euzko-asaba andijari bijotzez opaldu neutson...

Onetan, agurmaritakuen tangadan, neure burutxua idazmai ganian nebala, batbatez iratzartu nintzan; eta irakasle-ordiaz batera Zeruko Erregiñ altsua maitero agurtau neban.

Eskola'tik urteyeran, neska arek "agur bijar arte" esan eustan. "Bijar arte ez. Jaunak gura daben arte baño" esanaz, bere ondotik beingo baten aldendu nintzan. Eta irakasletzat, barriro e n e b a n egundo ezagutu.

MAÑARIKO.

EŔIJETATIK

ZEANURI

ABERTZALE'AK AUSTESKUNDEETARA

Gaur da eguna aspaldiko urteokaz euki etoguzan botaziño'ak erdu yakuzana. Ikusi dozue erritar guztiak zabaldu dogun egitarau edo programea euzkeraz izarrita Bertan diño Jaungoiko da Legezarra dala gure lenego zeregiña da bertatik ezkare ala aldenduko arazo guztietan. Baita ikusten da erria geugaz dagoala da orregaitik geure biotzak poztazun andibat artzen dau geure alegin guztiak, ontzak artzen dabezalako erri-onen arduradun elezgizon de oitura on zale danak.

Baña ikusi dogu baita bai dagozala ondiño gogor dabiltzazana aurka, da onen zeregiña da albo-erretan batzarrak egin da or andiki etxe-etara yoan errentadore'ak atrapau naizik gure aurka aotoa emoteko. Ez, gixonak, etzaiteze orrenbeste estutu agintasuna kenduko yatzuela'ta; gu goyaz erriko gizonak lagunduta bardin danen aldez erriko ogasumen aldez, erriko oitura onen alde, alan bardin zuen sendien alde. Jakin bear dozue darabizu ezan zeregiñak. Orrek danok lan arpelak dizela ze erriak danon barri dakita.

Artez ezanda geure eretxia nagosi-urtengo dogula uste dogu; baña alan izaten ba'dabe, etzarie etzaitzat artuko auteskunde'ondoren danak lagun gure aldetik beintzat.

ABERTZALE MITIÑA

Eskerak, lenengo udala'ri emon ebazan erratazun guztiakatik.

Urraburu'n Plaza'n lagun azko batu zan erriko da alboerrietako'ak. Espatadantzari dantzatuziran ondoren izlari'ak Etxezarraga "Sidorrak", Robles Ajangiz da Gallastegi Alexander guztoi ederto itz-egin eben. Baita agertu ziran iru nezkatotxo gona gorri da trentza'kaz *fandaro* lenago-ko abestiak abeztuten albo kariak lagundu ta. Bilduran yentetza ain andiagaz lekurik ezin egin aurontzat.

GALLASTEGI'TAR ELI

Astele'an emen izan gendun abertzale sintzo da bulartzua, Jemein da beste lagunbatzukaz. Gasteiz-tik onantza Albokari da nezkato pandero yotzale entzuteko uztez geratu ziran. Oso posik egon ziran entzuten da dantzariak bearditueraIa aldrea egiteko ezan euzkun. ¡Gora ba Eli andia.

ESKON DEYAK

Sagarna'tar Narkira Alkiber'koa Eusebio S. Cristobal'ko mutilla gaz.

Zorionak.—*Baserri'tar Bat.*

MAÑARI

LENENGO JAUNARTZIA

Astelenian, zortziretako mezan, neskato-mutikuen lenengo Jaunartzia izan zan. Ogetabost umetxok euren gogo garbijetan Jaungoikua lenengoz artzeko zorijon andija izan eben. Abesti eder asko alako polito abestu ebezan; eta poz-pozik agiri ziran danak. Ikuskizun samurra benetan zan! Dana andikiro egin zan eta.

Arana'tar Gabin eskola-maisuak, umiari abestijak irakasteko darabillen arduria alperrik ezta. Umiok ba, abesti ederrik asko aukeran darabillez da. Ederto; ta zorijonak.

JUAN-ETORRI

Astelenian egon zan emen Mentxaka'tar Elise anderea, bere alaba Itziar egaz.

—Villanueva del Arzobispo'tik etorri zan, egun batzuetarako, Ane deuna'ren Pauliñ Aita, irukoitztarra.

—Galdakano'tik etorri zan Elberdin'dar Albereda bere sendijaz.

—Zornotza'tik, Subinaz'tar Iñaki emaztiagaz.

—Elorrijo'tik, Sarobe'tar Sebasten.

—Larrabetsu'tik etorrita, lengo astian egon ziran emen Iriondo'tar Paustiñ eta Barrenetxea'tar Laurentzi mutillak.

—Artia Arratia'tik etorri zan Gorostitza'tar Bedita ,ango txaunburu jauna.

—Bilbo'tik etorri z i r a n Ormetxe'ko Kaltzada'tar Jone neskatillia ta Goiti'tar Luxi emaztiagaz.

—Egunokaz emen aurkitzen dira Zubizarreta'tar Imanol eta Fernandez'tar Imanol.

—Igandian egon ziran emen Landeta'tar Edorta bere sendijagaz ta Calderon'tar Koldobika.

GEIXORIK

Goiti'tar Eulale andria, aspaldijan geixorik aurkitzen da. Osasuna opa dautzogu Arriaga'ko Ozerin'dar Peli gizona, bere geixuan oberantza andija eginda dago. Poztuten gara.

EZKONTZA

Asteartian ezkondu ziran Agirre'tar Genobebe neskatillia ta Bernaola'tar Danel mutilla. Zorionak.

POZGARRIJA

Izparringi maite au, barriro lengo tokijan (beronen etxe ta makiñetan argitaltzen asi dala-ta, abertzale guztijoentzat barri andi ta pozgarrija izango dala, zetan esan ezta. Aspaldijon, zoritxarrik asko izan dau; ta zoritxar baltz onek jeltzale guztijoen bijotzak tamaldu ta mindu egin dituz... Baña, tira, lengo antz osua artzen asi yaku, ta uste danez, lengo neurrira be laster igoko da. Zuren dabillenak, goiz edo belu, Jaungoikua'ren laguntza beti izaten dau. Bide onak Jauna'gana zuzen darua ta. Poztu gaitezan ba; ta euzkel-orri begiko onetara geure idazkitxuak bialduaz eta Jel aldez al-dogun eran zintzo jokatuaz, geure Aberrija goratu dagigun. Euzko-odol garbi ta senduak ori eskatzen dausku ta. Geure aurretikoen zintzotasunaren gomuta ederrak, igituko algaituz guztijok ba.

BASO-IBILKETAK

Emeko amasei neskatillak, nozipeiñ baso-ibilketa luziak egiteko asmua artu dabe. Lenengo ibilketa, auzo-erri bateko artzulo edo koba entzutetsu bat ikusten izango da. Ames askoren sorkuna izan dan eguna ganian dala ta, poz-pozik dira danak. "¿Baltzola'ra noz?" "Bijar baño gaur oba". Itaun-erantzuera onekaz aspaldiz diardue. Artzulo areri, orañarte azkenik iñok ez-eidautso aurkitu; oso luzia dalako. Baña ontxe, diñoenez, zulo ori neurtuko dabe. Azkena jo edo atx-negarraz nastian bertan arri-bitxi eginda gelditu, diñue. Adoretsuak...! Onetzaz, "Motxoko"-k zer ete diño? Berekautan esango dau "neska lela denganiñuok, sexule agertuko ezpalitxozak oba...! ¡Zer asmau be, etxakijek eta!

MAÑARIKO.

AZPEITI

AUTESKUNDEAK.—29 garren atalgiaz erabaki dira nortzuk izango diran ziñegotziak.

Abertzaleak iru dira Udal-etxerako ta basarritarrak lau.

Zorionak damazkiogu lerro onen bidez ziñegotzi berri guziai ta ekin gogor gure oitura ta Aberri alde.

"GIPUZKOARRA".—Astelenez eldu zan gure eskuetara G. B. B. argitaratuko duan asteroko ederra. Idazki mamitsu ta txinparta dariotenak dakarki ta gure Alderdiaren alde lan onurakorra egingo duen itxaropena daukagu.

"AZKOITI'RA".—Zaletasun aundia nabaitzen da abertzale eta euzko-antzerkigaleen artean datorren igandez Azkoiti'ko Batzokiak eratuta Olinpia antzokian izango dan anterkira juateko. Illunabarreko zazpi terditan asiko da azkoitiar antzezlari yayoak "Garbiñe" Elizegi'tar Katariñe'n iru ataleko antzerki eder ta ikasgai mamitsuaz ornitutakoa antzeztuko dute.

Antzerki au gare errian ain ezaguna dan Alberdi'tar Joseba Mirena'n "Xarra" omenez izango da.

Azpeitiarrak juan gaitian igandez guziok Azkoitiruntz, gure begi-belarriak asetzez gañera, ukar edo limosna bat "Xarra" gizajoari ematera.

ERIOTZA.—Jaunaren besoetan il da "Olalde" basetxeko Aizpurua'tar Joseba Iñaki.

Aren sendiai nere tamal agurra ta zuk irakurle otoi egizu aren gogo aldez (G. B.).

EUZKEL-IZENA.—Iñaki euzkel-izen politagaz ugutzau dute gure lagun idazle ta aberkide jator dan Arregi'tar Kaledoni'n emazte agur-garriak izan duan motikotxua.

Gure zorionik sutsuenak damazkiogu Keledoni euzkotar sutsuai ta bere antzeko Jainkozale ta abertzalea izan dedin alegindu bedi.

ANTZERKIAK.— Berbizkunde egunetan antzerki ederrak antzeztu dituzte Erruki-etxe ikastoleko ta Urrestillako Mariaren Alaban nezkatil liraiñak.

Tamalez ez genitun ikusi bañan leku oyetan izan ziranagandik entzun degu jatorki beren eginbearrak lete dituztela.

Gure zorionak euzkeran alde landutzen diran andereñoai.

JOAN-ETORRIAK.—Amasa'tik etorrita emen izandu da P. Etxebarria'tar Iñaki.

—Gure artean Berbizkunde egunak igaro dituzte Uzin'tar Zelestino'n sendiak ta Zendoia'tar Joseba Iñaki'k.

Agurtu degu Deba'ko abertzale jator Markiegi'tar Polentzi.

USO ZURIYA

Noen ontzitik urjol onduan
irtenzan uso zurija,
legorrik iñun agertu bazan
ekarri eijan barrija.
Eriñotz adar txitxi txitxiya
bere pikuan arturik,
laste biurtuzan bere ontzira
gustijak pozez beterik.
Noeren poza aundija bazan.
usua ontziratzian,
ni bere beste usotxu batek
poztu nau bere antzean.
Uso zuribat agertu yaku
katalunia aldetik,
luma ugarijak yaurti euskuzan
egotxu bijen erditik.
Albiste on dun lumatxu orrek
zanbunga lurreratzian,
ezin esan nei ze poz aundija
artu neban bijotzian.
Biribilketa oso ederrak
egin euzkuzan ganian,
aberrijaren askatasuna
jaritxiteko lanian.
Españatarrak gorroto dotse
uso zuritxu orreri,
kaijolatikan iges eginda
dabillelako olgari.
A ze ederto eginzenduan
uso zuritzu maitia,
buztarrijaren ediak etenda
zabaldu zenduan atia.
Beste orrenbeste gura genduke
geure aberri onentzat,
ezdogulako ezautu gure
ama orderik guretzat.
Ezkerrak anei, eskintzeutsudaz
usotxu lume zurija,
pozaren pozez itxi dozulako.
geure aberri gustija.

GARATE'TAR J. M.

Euzkal-Orrian Iragarkiak ipintea, euzkaldunen artean eta salerosIean artean alkartasuna eta ondo--gurea zabaltzea da.

URDULIZ'TIK

ASTE DEUNA

Betiko Sez oso aundiro ospatu dogu erri onetan aste Deuna txonitz abesti ta abar gustiak euzkeraz egin dira txonizlaria aitakuiril pasionistia izan da Deustuko lekaretzekoa oso ederto egon zan bere itzaldi gustietan baña bariku deun egunian Ama Nekatzuatzaz egin ebana azan txonitza mutillak, iru ordulaurenian ondo asetu ebaran geure katoliko biotzak. Buakio geure agura txaunburu jaunari olango sekai de argiak ekarten dauzelako geure gogoak garbituteko dira aldi Deun onetan.

AUTESKUNDIAK

Artículo 29 deritxon zatitik autu dira ziñegotiak erri onetan jeltzale batuk be badira baña eztiranak be guztiak gixon on-onak, erriari maitasun aundie dautzienak. Sopelana'n geure auzo erri au bedératzitik zazpi jeltzale. ¡Gora Sopelana!

Laukinizen zaspitik koroizale bi independiente deutxon bi ta jeltzaliak iru, polito dago.

B. LLONA'TAR JOSEBA.

MUX KA

Autezkunliak: Illa onen 5'an amaitu zan emengua Jeltzale bi ta jauntxu-zar-aurkarijak beste enparanak auturik.

Lugiñak: Eguraldi onaaz gogoz diñerdue lurrak lantzen, udarki ta arto ereitiak egiteko.

Eleizkixuna: barikuan, Ariatza'ko Eleizan goizeko saspiretako jaupan (mezan) 72'pme ta 25 naguzik Jaunartu eben, "Jesus Zu barik bixi ezin naz ni" eta ebar, gozoro abesturik, illuntzian Gure Jaune agirian zala egin zan eleizkixun zamur-egokia. Aurten lenengozko Jaunartzia egin ebenak, lenago eginikuak eta naguziaguak, orain arte lez, jarraituko dabe illarren lenengo barikuetan eleizkizun oneitara. Zorionak gure Don Bitor abade zintzoari olako auzagi idar emoten alegintzen dalako, baita Uranga Miren irakasliari be.

Gaurko landarak bijar
Zugatz nagusijak...
Emon dagiezantzat.
Egizko igalijak
Lan gogotik egiten
Daben jauparijak
Jaritxiko dituez
Zorun ugarijak.

Pello Mari.

EGUNEKUA

EUZKADI'TIK

EUZKEL IXENAK

Iñaki euzkel-ixena ugutzuran ipiñi dautsoe Indautxu'ko txadonan, gure adizkide dan Gonzalez'tar Lonarta eta Urraka'tar Josane'ren seme jayoparrijari. Aita ama bitxi, Rotaetxe'tar Emili eta Aznar'tar Yayone ixan dira. Zorijonak guraso eta aitama bitxijai.

BIDIA ARGI ERRIJARI!

Bidia azke ta garbi itzi arren, euzko errijari, auteskunde egunean gurenda andijena lortu daben erri oneri! Inguru guztijetatik arerijoak amorruz egon dira, zortzi urte oneitan ixilik bixi ixan gara, ta orra or Goikuaren alatza. Bertan bera iñoiz baño geyago garala ikusi dogu, etsayak oinpetu doguz eta udaletxerik geyenetan garaille urten gara. Gipuzko eta Bizkayan ikeragarrija ixan da abertzaliak egin dabena. Eztago ardurrik Bilbao'n amalau ziñegotzi bakarrik atara badoguz, lar dira ain beste arerijo daukuzan ezkero. Beste alderdi bat-bakarrean, ez bestiakin batuta-ete dago orren beste atara dabenik? Sozialistak amairu, errepublikanuak amaika, eta bakalduntarrak bi bakarrik atara dabez. Garbijan jokatu ixan dogu eta pozik gagoz errijak ondo erantzun dauskubelako. Bermeo buru jarri biarko dogu, gero Getxo, Lekeitio, Plencia, Mungia, Oñati, Zumarraga eta beste amaikatxu.

Baña geure lorrik andijena orain dator, ezta naikua udaletxetara juatia, ez biar dan eran arazo guztijak arteztutia, zuzendutia yagoku orain. Geure arerijuak ikusi dagijela eurak baño obi garala, errijaren onerako jokatuten dobula eta ez geure ogibiderako. Baña batez bere errijetan egiten diran gauza guztijen barri azaldu biar da, txarto urtetan badira, guztijan erruba ixan dagiten. Abertzaliak udaletxetan jaungoikozale eta abertzale agertu daitezala. Bein nagusi ixan diran arrijan biar dan legez badagije lana, eztira ererijuak buru ixango. Erakutsi daigun onenak garala gauz orotan.

Eta gurendu dabenan alde itz dagigun ezkero, gomutapen samurrena oinpetubak ixan dira gaur anayen alde. Ondo zubek bere jokatu ixan dozube baña, kazike amorra uben erruz ezin urten ixan zarie. Ez ikeratu zuben orduba elduko da barriro. Euzkuak eztira iñoiz bildurtu ixan olako gauzakaitik, etorriko dira egun obak.

BAKALDUNTARRAK

Erri askotan ikusi doguna lotzagarrija da, errepublikanuan aurka sarata andijak egin dabez bakalduntarrak bestian aurka baña ederto konpondu ixan dira toki orreitan. Abertalian aurka egiteko guztija bat ixan diran. Eta guzurra dala iñork eztagijen uste, Durangora itaundu dagijela. Bilbaon bere geure autarkija emon biar euskuben baña gurago ixan dabe errepublikanoai emon, areikaz lagun dira, ez gurekin.

Bakalduntarrak eta errepublikanuak ederto lagun egin dabela, ta nun dago batzuren askurtza zaletasuna! Iñon ez.

DIRUBA PARRA PARRA

Or beste oben bat. Bakalduntarrak txindija parra parra zabaldu ebenbateko amar ogerleko, besteko ogei. Erri baten ikusi genduzan baserritarrak bazkari bategaitik autarkija salduten. Olakorik! Tripiagatik autarkija saldu, errijaren kaltez egiñik. Eta nork orren erruba? Jakin biar leukineak, arriskuban ipinten dabezanak. Gayenak bakalduntarrak ziran ori egijenak.

ATZERRIETA'TIK

BERLIN

Atzo asi ziran epailliak Kuerten gaizkillearen aurka. Dusseldorff eko gaizkiña deritxoa gixon oneri ta mundu guztijan barreyatu da onen gaizki guztijan barri jakiteki zaletasuna. Eun izparkari batu dira aretuan. Kuerten gixon eraille itsugarrija da, erri guztija bildurrez euki eban egunero bat edo bi erailten bezala. Erritzañak ezin idoro ixan eben asikeran nor zan eta gero zorijonean bertan bera agertu zan. Amabi erijotzaren erruba bere gain dauko, ogeta lau erailketa asmo, etxe errete bi. *orotzat artu gura dabe bere aldekuak eta ogeta sendagilliak eruan dabez.

TOKIO

Corea ko egoaldian ixan zan ekaitza bide dala, eun ontxi txiki ondatu dira. Arrantzaliak ziran euretan yoyazanak, eta tamalezgeyenak ito ixan dira.

PARIS

Alvear Argentina ko lendakarija ixana Paris'tik urten da bere aberrira juateko barriro alderdi buru egin nai dau-eta. Yente asko, juan yakozan bultzitokira agur egiteko.

BERLIN

Lan barik dagoznai lagunduteko berrogei ordu bakarrik lan egingo dabe Berlin aldian langilliak. Onetara 580.000 langillei lagunduko dautsoe. Eta beste alde batetik ogibide bi edo geyago daukozanai bere kendu dautsoez bategaz bakarrik daguaza. Onela 280.000 langille sartuko dira lanean.

Orain artu dabezana arabakijok 800.000 mille langillei lana emon datsoa.

KELLOG

"Olimpic" itxas ontijan eldu da Kellog jauna bere emazteakin, Paris en egongo da luzaro, gero La Haya ko urira juan baño lenago.

LISBOA

Ministro batzarra batu ixan da San Migueleta Texeira ugartietan guda lagijak zabalduteko. Azores guztijan bere bardin egingo dagoz. Sousa buruzagija gudaritzatik ta jaurtiko dabe. Dictadura gogorra dago laterri onetan eta matxinada gorrija gertau dabe jaun batzuk aurka egiteko.

Funchl ugartean oso gogorkiro dagije lan eta gobernukuak ezin egin dabe ezer euren aurka.

BUCAREST

Lugintza alderdiko artezkariak ontzat artu dabe Titulesko jaunarekin gobernuba eratuteko. Atzo azkenean batu ziran alderdi guztijak eta eratu eben gobernuba. Bakalduna larri ibilli ixan da egun batzubetan ministrorik idoro eiñik baña gaur arrisku ori arteztuta dago.

ESPAN'A'TIK

AUSTESKUNDEAK.—Españi osoan erregea apur apur egin dabe errepulikanuak. Onezkero ez dakigu zer egingo dauan.

BERGAMINEK DIÑOANA. — Errepulikanuai eurai iduritu yake andia ta arrigarria, izan daben garaipena. Ez edo eben uste Dictaduragaitik erregearen aurka yarri ziran erregetarrak eurai autarkia emongo eutsenik. Ontan egon da okerra. Ez ziran erregetarrakaz zenbatu-bearrak.

Au ta guzti bere ez dau uste Bergamin'ek Batzar erabarritzaileetan erregea ausi daitekenik.

ALHUCEMAS'EK DIÑOANA.— Ez daiteke begirik itsutu yazo danaz. Oraindik yakin bearra dago Españi osoan ze yazo dan. Gaur arrastiriko batzarrean ikusiko dogu zer egin bearko dogun.

MELKIADES'EK DIÑOANA.—Gaurko auteskundeak Batzar erabarritzaile ordez artu daitezke. Oneskero ez dago orrein bearrik. Erregeak ez dauko aldegin baino.

CADIZ'EN ERREGEA GURA DABE. Cadizen guztiak erregearen alde azaldu dira. Ezkertarrak ez dabe garaurik bere atara.

ZE YAZOKO DA GAUR?—Ez dakigu ministruen batzarrean zer erabagiko dan, baina Gobernua larrialdian da. Erri guztiaren guraria ezaguna da erregearen aurka, ta eurek erregeak yarriak dira. Beraz, edo euren eginbidea yaregin edo errepulikanu biartu baino ez daukiela esan lei. Baina atzetik etorriko da Gobernu barria seguru bere, ta ez da errege-aldekoa izango. Itxarra daiogun etorkizunari.

Euzkal Orri onen irakurleak, ain maite daben Izkuntzaren aldez egiñiko agurtzat artuko dabe euzkerazko iragarkiak ipintea. Salerosleak ulertu bele ondo.

ECOS DE SOCIEDAD

VIAJES

Llegaron de Madrid doña Manuela Jacquet, viuda de Castellanos, su nieta Amelia Castellaños y doña Vicenta Uruñuela.

—Fueron a Madrid los marqueses de Urkixo y don Rafael García Peña.

—A Iruña, don Luis Pombo y don Julián Salle.

—A Santander, don Justo Damián.

NATALICIOS

Dió a luz una niña la esposa de don Luis Alvarez-Capra.

—Ha dado a luz una niña la señora de Girona (don Francisco), nacida Asunción Semprún.

MUEBLES CASA MONTERO Marqués del Puerto, 11

BODAS

Se celebró el matrimonial enlace de la señorita Cecilia Salgueiro y Spínola con don Antonio Sanguino y Benítez.

Fueron padrinos doña Cecilia Spínola, madre de la novia, y don Luis Sanguino, hermano del novio.

—Contrajeron matrimonial enlace la señorita Magdalena de Alfaro y don Gabriel Ferrán, siendo apadrinados por la señora De Ferrán, madre del novio, y don Sabas Alfaro, padre de la desposada.

—En la iglesia parroquial de San Vicente, de Barakaldo, ha contraído matrimonio don Gregorio Sáinz con la señorita Florencia Fernández.

Apadrinaron a los contrayentes doña Rosario Fernández y don Claudio Zaballa.

ALMACEN DE PAPEL
Imprenta. Cajas cartón. ZURIMENDI
Fernández del Campo, 19. Tel. 13.033.

"Adelante"

He aquí un nuevo semanario católico, órgano de la Acción Católica de Bizkaya. Admirablemente presentado, contiene originales de gran interés y de sana doctrina católica. Al margen de todo matiz político, su finalidad se circunscribe a defender los intereses católicos. Semanario de acción, se presenta a la lucha cansado de las malas artes de los anticatólicos, que continuamente atacan a la religión. Sus páginas servirán a las seis diversas ramas de la Acción Católica para extender sus propagandas apostólicas.

Pero queremos subrayar el verdadero acierto de sus directores, que han procurado componer una página en euzkera. Ya era hora de que los católicos procuraran enseñar al pueblo euzkeldun en su lengua materna. En esto no se apartan en nada de las normas que la Iglesia ha trazado continuamente. El euzkera penetra más profundamente en el corazón del pueblo.

Felicitamos sinceramente a Acción Católica de Bizkaya por su nuevo triunfo.

Aceites "ALICIA"
Legítimos de Alcañiz. Sustitutos de la manteca. Especialidad para en crudos
Ensaladas y Mayonesas.
LEDESMA, 11. TELEFONO 15.492.

ACADEMIA "LOPIDANA"
Taquigrafía, Mecanografía, Cálculos, Contabilidad e idiomas. Enseñanza rápida y eficaz por profesorado experto. Clases económicas. De 9 mañana a 9 noche. Licenciado Poza, 1, 2.° dcha.

EL DIA EN BILBAO

El tema político, nota destacada en la vida local.-Una nota del alcalde sobre el ejercicio económico de 1930.-Regreso de comisionados de la Diputación.

El momento político

Las elecciones municipales y sus resultados fueron la nota destacada de esta última jornada dominguera. Todo lo demás, que fué bien poco por otra parte, palideció ante este aspecto de la vida. El domingo los votantes constituyeron la nota destacada y ayer los comentarios y conjeturas acerca del resultado de la elección. No se hablaba de otra cosa. Todo esto no quita para que un colega local dijese que hubo desanimación al tratar de las elecciones, referencia de una imparcialidad cándida, puesto que todo el mundo pudo advertir la animación y el interés con que ha sido acogida la elección. Es de suponer que ni sus lectores más adictos le habrán hecho caso y se habrán reído de tan candorosa inocencia, queriendo pasar por maliciosos.

El ambiente suscitado por las elecciones se palpaba en las calles y en todos los sitios. La jornada fué, pues, eminentemente política. El pueblo tenía verdadera ansia por manifestarse públicamente después de tantos años de haber estado privado de este derecho.

De las Corporaciones

Una Comisión de empresarios de espectáculos visitó al alcalde con el fin de tratar sobre si los circos ambulantes que en esta época suelen actuar en los barrios extremos de la villa cumplían con los oportunos requisitos en cuanto a pago de impuestos y a prevenciones sanitarias.

El alcalde dijo, con respecto al primer punto, que estos circos pagan en todos los casos los impuestos fijados al efecto, y que la cuestión de la sanidad afectaba al Gobierno civil.

Dijo el alcalde que el próximo jueves, salvo variación ulterior en la fecha que ha adelantado la Federación Nacional de Foot-ball, se celebrará en el Ayuntamiento una recepción en honor de los futbolistas italianos, que son esperados dicho día.

Preguntado si para dicha sazón estarían terminados los trabajos del escrutinio, dijo que, aunque no lo estuvieran, no quitaría una cosa para la otra.

Se convoca a la Comisión municipal Permanente de esta I. Villa a sesión pública ordinaria para el día 16 de abril actual, a las seis de la tarde, en el salón de sesiones de la Casa Consistorial, con el fin de tratar y resolver los ocho asuntos que figuran en el orden del día, entre ellos un decreto elevando escrito del guardia municipal don Jesús Zaballa solicitando el apoyo necesario a la defensa en Madrid de la apelación que intenta promover contra sentencia condenatoria por la Audiencia de Bilbao.

Otro proponiendo que, sin perjuicio de elevarla a conocimiento del Ayuntamiento Pleno, se acepte, con toda clase de pronunciamientos favorables, la renuncia de don Pedro Córdoba para continuar por el período de un año como director de la Banda municipal de esta villa.

Y un escrito de oficio de la Federación Española de Foot-ball solicitando autorización para utilizar el material de festejos del Municipio con objeto de engalanar el campo de San Mamés el próximo domingo, 19 del actual, así como que se la preste ayuda para establecer obras de jardinería y se la permita colocar altavoces en el Parque del Ensanche para radiar el curso del partido y el desarrollo del mismo.

El alcalde desmintió que haya pedido a varios individuos del Cuerpo de barrenderos votasen al bloque monárquico, según dice un colega local.

Aseguró que tal noticia es falsa y se extrañó de que haya sido recogida. A este efecto facilitó a los periodistas una nota:

El domingo por la mañana regresaron, procedentes de Madrid, los diputados provinciales don J. Benito Gardoki y don Valeriano Balzola, que, en unión de los representantes de las Diputaciones vascongadas, se entrevistaron con el ministro de Fomento, señor Lacierva, tratando de asuntos referentes a los transportes.

Los diputados bizkainos vienen muy satisfechos de sus gestiones en la corte, dando como probablemente resuelta la cuestión de los transportes.

El alcalde nos prometió días pasados

El presupuesto de 1930

El alcalde prometió días pasados facilitar una nota acerca de la liquidación del presupuesto municipal del año 1930 y hoy ha cumplido su promesa, facilitándonos una extensa y detallada nota, de la que es este preámbulo:

"Al poco tiempo de quedar terminada la liquidación del presupuesto municipal del año 1929, creyó esta Alcaldía de su deber publicar un estudio absolutamente sincero sobre el verdadero resultado de aquel ejercicio. Finalizada hoy la liquidación del presupuesto del año 1930, se cree la Alcaldía en el mismo deber de publicar, con igual sinceridad y claridad otro estudio sobre la situación real de la Hacienda municipal el 31 de diciembre de 1930, siguiendo en un todo el mismo sistema que presidió el estudio anterior.

Afortunadamente, no puede ser más optimista la conclusión que se deduce de este trabajo, ya que demuestra el estado verdaderamente próspero de nuestra Hacienda municipal, cual corresponde a la tradicionalmente excelente administración del Ayuntamiento de Bilbao."

Dice la nota que resulta un superávit de cerca de millón y medio de pesetas.

El señor Uriguen, presidente de la Comisión de Hacienda, que se hallaba presente al sernos entregada la nota referida, nos dijo que se había notado un notable descenso en los ingresos por consumos, lo que ha de atribuirse a la crisis general actualmente existente.

EFECTOS NAVALES LUBRIFICANTES
Andrés Arambalza
Sendeja, 8. T. 11.660. — Bilbao.